

DOMOLJUB

Glasilo Jugoslovanske Kmetijske Zveze
z mesečno prilogo „Občinska uprava“.

Izhaja vsako sredo ob 5. uri zjutraj. — Cena mu je 10 Din. na leto.

Za inozemstvo 20 Din.

Posamezne številke se prodajajo po 50 par.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica — Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Prvi paragraf — prvo nasilje.

Že zadnjič smo jasno obrazložili, kako hoče svobodomiseln centralizem našo ljudsko šolo narediti za mučilnico in poneumnevalnico našega naroda. Najbolj naravnice pravice vsakega otroka so, da neobhodno potrebno osnovno izobrazbo ter vzgojo dobiva v svojem domačem, materinskem jeziku. Pri nas naj bi ne bilo tako. Člen 50 novega šolskega zakonskega načrta predpisuje, da se mora vršiti pouk v srbohrvatskem jeziku, vsaj od 5. leta naprej. Otroci naj bi v šoli ne čuli nobene besede več v slovenskem jeziku. Nestavnost, nasilnost in nespamet tega člena smo zadnjič dovolj jasno osvetlili, Nobena dva tudi ni, da ta člen ne bo držal, že iz tega vzroka ne, ker je proti ustavi.

Danes pa si malo oglejmo prvi člen tega zakonskega načrta. Takole se glasi: Osnovna šola širi med narodom pismenost in prosveto, razvija nacionalno (t. j. narodno, op. uredn.) in državno zavest in versko strpljivost; utrjuje moralna (t. j. čednostna, op. uredn.) načela za praktično življenje in daje osnovo za nadaljnje izobraževanje.

To naj bi bila načela in smernice, po katerih naj se vzgajajo naši otroci. Približno enaka vodilna načelna kot so ta, ima francoska državna osnovna šola. In posledice? Med francosko mladino, ki prihaja iz državnih šol, se vedno bolj širi hudodelstvo, samomor, propalost — to je s številkami dokazano. In Francozi — celo brezverni in sovražni katoličanom — so začeli pošiljati svoje otroke v privatne verske šole, ker se boje zanje in je ljubezen do otrok v njih večja kot sovraštvo do vere.

Ta člen ima namreč to usodepolno napako, da gleda samo na to, da otrok nekaj zna in nekaj ve — da zna brati, pisati, pozna celo nekatera moralna načela za praktično življenje, da je državno in narodno zaveden — to je pa tudi vse. Zato se pa tudi kmalu pokažejo posledice. Otrok odraste, marsikaj zna in ve, samo enega ne zna, kar je glavno: pošten ne zna biti, ker se tega ni učil, ne vadi. In svoje večje uče-

nosti uporablja zato, da dela večje in grše hudobije.

Res, šola naj da otroku potrebnega znanja, toda še mnogo bolj potrebno je, da mu da še bolj potrebnega poštenja, da ga navadi živeti po vesti, izvrševati dolžnosti ki mu jih nalaga vest. Kratko rečeno: osnovna šola ima namen otroka ne samo učiti, temveč ga tudi vzgajati. Tega — bistvenega — pa v prvem členu našega zakonskega načrta — zastoj iščemo. In to je tista najnevarnejša zmeta, ki bo našo šolo, če se bo ravnala po teh načelih, izpremenila v šolo za hudodelce in propalice. Francija uči.

Pa bo kdo rekel; saj je v imenovanem členu tudi povdarjena vzgoja s tem, da je rečeno: (šola) utrjuje moralna načela za praktično življenje.

Dobro! Toda katera in kakšna so ta moralna načela, ki naj se v otroku »utrjujejo« in po katerih naj se menda otrok v praktičnem življenju ravna. Vsak človek ima svojo moralo in svoja čednostna načela. Verizniki svojo, kapitalisti svojo, svobodomiselnici svojo itd. Tudi prosvetni minister ima vsak lahko svoja lastna moralna načela. V katerih naj se utrjujejo otroci? Ali po moralnih načelih vsakokratnega naučnega ministra, ki edini ima pravico potrjevati šolske knjige, tudi take, v katerih so zapisana ta načela. In poleg tega si vsak učitelj ta vsako leto izpreminjajoča se načela razlaga po svoje in jih otrokom po svoje razjasnjuje. Ali ne vidite, kakšna zmeda pojmov bo nastala pri otrokih? Vsak bo imel drugačna moralna načela, koncem koncev bo imel seveda vsak svoja lastna moralna načela, taka, kakršna mu bodo bolj kazala. Francoska v državnih brezverskih šolah vzgojena mladina si ustvarja svoja lastna moralna načela in kakšna so ta, znajo dobro in izčrpno povedati francoski sodniki.

Zato je za nas in za vsakega treznomiselnega človeka jasno, da so edina trdna in neizpremenljiva moralna načela tista, ki niso iz človeka zmoti in grehu podvržena, temveč iz Boga, ki je več in neizpremenljiv, ki more kaznovati tudi tiste, ki so se hudo pregrešili zoper moralna načela, pa jim državna oblast ne more blizu. Moralna načela brez Boga, brez večnosti, brez

odgovornosti po smrti so brez vrednosti, brez veljave, dobrodošla samo takrat, kadar prinesejo kako korist, če pa slučajno niso v korist ali celo ovirajo človeka v njegovih strasteh — takrat pa se vržejo čez plot. Ali ne dokazuje tega vsak dan sto slučajev? Pri vseh moralnih načelih, ki smo jih polni, lezemo vedno bolj v blato in močvirje, razuzdanost hodi kot kraljica po ulicah, sedi v gostilnah, krvoločno pohlep kraljuje vsepovsod — ne zato, ker vsi ti prizadeti ljudje nimajo moralnih načel, temveč zato, ker za njihovimi moralnimi načeli ni Boga, večnosti, odgovornosti, kazni, plačila. Če pa tega ni, zakaj pa ne bi vrgl svojih moralnih načel za plot vedno, kadar me ovirajo, in se zopet skrijem vanje, kadar mi to koristi.

In take ljudi nam bo sedaj še posebej vzgajala šola, ki hoče moralo — brez Boga, brez večnosti!

Zato je čisto naravna in več kot opravičena zahteva: zahtevamo za otroke versko vzgojo, katera edina more otroke vzgajati v res dobre in poštene člane človeške družbe, v zveste in zanesljive državljane.

In če pravimo: zahtevamo versko vzgojo, potem s tem ne umevamo samo pouka v krščanski nauku. To nikakor ne zadostuje. Ni zadosti, da otrok samo zna 10 božjih zapovedi, mora se navaditi tudi po njih se ravnati. In v tem tiči jedro vzgoje. Mati, ki vzgaja otroka, ga ne samo uči, kaj sme in česa ne sme, temveč ga tudi vedno vadi v tem, pazi vsak hip nanj, ga opozarja na nevarnosti, mu daje navodila. Tako šola: ne samo pri verouku mora otrok dobivati verski pouk, ampak vse učne ure mora prevevati duh krščanskega mišljenja in življenja. Potem šele moremo reči, da šola res vzgaja otroka.

Zato je najpopolnejši vzor osnovne šole verska šola: vse učne predmete preveva duh krščanskega mišljenja in življenja in učitelji dajejo v tem najlepši zgled.

Tako šole dosegajo velikanske vzgojne uspehe. Treba je le pogledati po modernih državah, kjer so take šole vpeljane: na Francoskem, kjer uživajo privatne verske šole največji sloves, dočim so prišle državne brezverske šole kljub polni državni podpori ob ves ugled; v Belgiji in na Nizozemskem, kjer imajo privatne verske šole

od strani države iste prednosti kot državne brezverske, v Nemčiji, kjer so v ustavi od leta 1919 priznane verske šole.

Povdarjati moramo tudi to, da imajo katoliški stariši naravno pravico in dolžnost zahtevati od države versko vzgojo v šoli. Zakaj stariši imajo od Boga naloženo dolžnost otroke vzgajati tako, da tudi po smrti dosežejo večno srečo; katoliški stariši še posebej so s tem, da so dali svoje otroke krstiti, prevzeli dolžnost vzgajati svoje otroke v dobre kristjane in katoličane. Zato ne morejo in ne smejo trpeti, da jim šola jemlje otroke in jih brezversko vzgaja. Šola nadomestuje in izpopolnjuje domačo vzgojo, zato je samoobsebi umevno, da šola domače vzgoje ne sme ubijati.

Če pa pogledamo člen I. Radojevičevega načrta, vidimo, da je šola napovedala domači verski vzgoji boj in da s tem posega v najsvetejše pravice starišev in otrok. Zato bodo katoliški stariši načrt odločno odklenili.

Srbska sodba o sedanjih vladi.

V pondeljek je začela zopet zborovati narodna skupščina. Ko je predsednik dr. Ribar naznanil zaroko kralja Aleksandra in smrt poslanca Piška, se je začela debata o sedanjih vladi. Najpreje je govoril Srb Jovan Gjonović od republikanske stranke. Izvajal je med drugimi tole: Vlada ob svojem nastopu ni podala nobene izjave in nobenega pojasnila o naših odnošajih do drugih držav, dasi smo na tem vsi prizadeti, kako shajamo z drugimi državami. Vprašuje, zakaj nimamo nobene zveze z Rusijo, s katero vzdržujejo zveze tudi Italija, Francija in Anglija ter imajo pri njej svoje zastopnike. Misli, da bi bilo potrebno priti z Rusijo v ožji stik, ker sodi, da je naša moč edinole v slovanski skupnosti. Istotako misli glede Bolgarske, da je treba najti način, po katerem bi se moglo nasejati seme za bodočnost med nami in tem slovanskim narodom. Glede Angležev pravi, da so nas oni naravnost tožili in da so nas postavili ni obtožno klop. Glede Italije izjavlja, da po njegovem mnenju morejo biti njeni odnošaji napram nam samo slabši, ako bi se z njo odkrito vojskovali. Mi smo našli Italijo kot sovražnico na vseh straneh. Italija nam morebiti samo zato ni napovedala vojne, ker sodi, da nas more tudi brez tega ubiti.

Zatem je govoril o Skadru, za katerega so Črnogorci prelivali svojo najboljšo kri. Sodi, da je Skader edina pot za gospodarski in vsak drugi razvoj Črne gore ter vprašuje, zakaj se ta naravna pot zanjo zapira.

Zatem vprašuje, kako je z onimi našimi brati, ki so po nesreči ostali v italijanskem robstvu. Teh naših bratov ni majhno število. Vemo samo, da se njihove kulturne ustanove uničujejo, da se tamkaj naši brati preganjajo in da se z njimi polnijo zapori (glas: »Ubijajo!«) in tudi ubijajo. Mi ne vemo, kaj se je storilo za njihovo varstvo. Na podlagi vsega tega vprašuje, ali smo mi sploh neodvisna država, ali kaj drugega.

Povdarja, da potrebujemo miru in ako ga hočemo imeti, je treba, da se postavimo v družbo, s katero bo mogoče mirno živeti. Nato je prešel na notranjo politiko ter obsodil delo posameznih ministrstev, postavke proračuna, odredbe glede naše valute ter gospodarsko življenje naše države. Za vse je okrivil vodstvo finančne politike. Glede vojske je izjavil, da je postala orodje politike, namesto da bi bila narodna obramba. Izjavil je, da se v naši notranji politiki vlada več s silo. Misli, da ni to dobro sredstvo za ureditev naših notranjih razmer. Vlada v Belgradu bi morala iti k volitvam, da se tako vpraša narod, ter pravi, da je to edina pot, po kateri moremo iziti iz dosedanih razmer.

Za njim je govoril bivši naš poslanik na angleškem dvoru Joca Jovanović. Govorec o današnji vladi pravi, da so bile vse stranke za to, da se doseže v državi sloga in edinstvo. Namesto tega pa se je začela širiti stara strankarska mržnja med dvema skupinama v Belgradu in stara strankarska mržnja v Zagrebu. Ne ve, kako se je to zgodilo, toda polagoma je v nas prešla odkrita mržnja. Koncem konca je gotovo tudi došlo razdvojitve. Za ustavo ni glasoval velik del Hrvatov, ter tudi znalen del Slovencev. Tako smo dobili slabo ustavo in na ta način je došlo do teh odnošajev z Hrvati, v katerih se danes nahajamo. Belgrad je odgovoril z desnico, a Hrvati so pa odgovorili: Vsi Hrvati skupaj! Niti en poizkus se ni storil za poravnavo te razdvojenosti in za onemogočenje mržnje.

Celo krona sama ni podvzela nobenega koraka iz strahu, da se ji ne zameri in da ostane v strogi ustavnosti, da se ta spor ublaži. Mislim pa, da bi bil popolno-

ma upravičen podvzeti ta korak, ker proti ustavi dela samo oni, ki dela proti svojemu narodu, ki dela proti parlamentu. Tudi angleški kralj Jurij je podvzel tak korak ter šel na Irsko, da bi prinesel sporazum, ki se je dosegel med Irsko in Anglijo. Tudi sam čin zaroke kralja je dejstvo osebne delavnosti, ki najboljšo kaže, koliko dobrega uspeha more prinesiti kakšen korak, ki odgovarja volji in razpoloženju naroda. Po kritiki posameznih ministrstev je govornik prešel na zunanjo politiko ter se bavil z odnošaji napram raznim sosednim državam. Naglašal je kot uspeh pogodbo s Češkoslovaško, vendar pa pravi, da je istotako velik neuspeh rapalska pogodba, po kateri je velik del naših sorojakov prišel v robstvo in ki bo vedno zapreka med nami in Italijo. Kot uspeh smatra tudi zvezo z Romunijo, vendar pa pravi, da ni imela ta zveza onega učinka, ki smo ga pričakovali, kar se je pokazalo povodom Karlovega poskusa, ko sta zaveznici Jugoslavija in Češkoslovaška pozvali Rumunijo k mobilizaciji, čemur pa se ni takoj odzvala. Sedaj ko se snuje zveza med dvema kraljevskima hišama, namreč med jugoslovansko in rumunsko, misli, da bo sedaj ta zveza čvrsta in dobra in da se more nanjo računati. Zatem je govoril, da so poleg rapalske pogodbe boleštni tudi odnošaji napram Albaniji. Kot eden največjih uspehov v tem času smatra kraljevo zaroko. To je res uspeh in prvokrat, ko prihaja naša država v trden položaj v naši zunanji politiki. Vendar pa tega uspeha ne pripisuje toliko naši diplomaciji, kakor kraljevi osebnosti. Na koncu govori za zблиžanje med Hrvati in Srbi ter izjavlja, da so edini izhod iz tega zla volitve.

Gospodarski obzornik.

Zavarovalno vprašanje.

Zavarovanje delimo v dva glavna dela in več vrst in sestav. V prvi del prištevamo požarno zavarovanje, zavarovanje, živine, krme in poljskih pridelkov. Ker je to vprašanje v sedanjem času za vse sloje velike važnosti si usojam osobito naše kmetske posestnike opozoriti na prepotrebno stanovsko dolžnost, in prvi vrsti na zadostno požarno zavarovanje. Več posestnikov po deželi je zavarovanih še izpred vojne, po sedanjih draginjskih razmerah za 95 % premalo. Vzrok, da se naši ljudje po deželi kljub raznim opominom nočejo zadostno zavarovati, je ta, ker se za slučaj nesreče preveč zanašajo na pomoč dobrih ljudi, na državno podporo in druge. Res je, ako v vasi pogori eden, dva posestnika, tedaj je upati na uspešno pomoč, a preračeno se primeri zlasti v poletnem času, da pogori cela vas, in v tem slučaju vprašajmo pogorelce, kojih je v preteklem letu samo v Sloveniji ogromno število z milijonskimi škodami, koliko so vsi ti dobili od ljudi in države: gotovo še za žeblje premalo, dasi so dobri ljudje veliko žrtvovali,

toda pri tolikem številu pogorelcev se tudi veliki darovi manj poznajo. Kdor se zanaša na druge ga lahko zadene ista ista usoda, kot je mojega bivšega soseda, ki je nedavno kot nezavarovan do tal pogorel ter se je pri požaru tako ožgal in pohabil, da bo nosil posledice celo življenje. Torej ne zanašajmo se na podporo drugih in na morebitno državno podporo. Le kdor bo pravočasno zavarovan isti bo v slučaju nesreče kos svoji težki nalogi.

V drugi del prištevamo ljudsko zavarovanje, kar je posebno priporočljivo malim posestnikom, obrnikom in delavcem, zakaj nižjim slojem ni zadosti, da so le požarno zavarovani, pač pa bi morali biti tudi zavarovani proti neugodam in za življenje kakor je davno že drugod uvedeno, n. pr. v Ameriki, kjer mora biti vsak človek za vse slučaje zadostno zavarovan. Tako bi bilo lahko tudi pri nas. Koliko revščine in beraštva manj bi bilo, ako bi naše ljudstvo bolj spoznalo, kolike ugodnosti nudi predvsem ravno življenjsko zavarovanje s čimer si zavarovanec z malim odplačevanjem veliko prihrani, ter s tem zagotovi sebi in drugim varno bodočnost. Koliko

naše delovno ljudstvo svojih težko prisluženih novcev po nepotrebnem potrosi in ako bi le del tega obrnili v svrhu zavarovanja, bili bi lahko za sto tisoče zavarovani.

Naša Vzajemna ima pred vsemi drugimi zavarovalnicami tako poljubne pogoje, da se zamore vsak delavec primerno zavarovati in ravno sedaj ob novem letu je najbolj ugodni čas v našo lastno korist zadostiti temu važnemu vprašanju. I. G., pogorelec z dežele.

Gospodarska obvestila.

DAVKI.

g »Slovenski Narod« piše: »Brezpogojno zastopamo stališče, da je treba dajati državi, kar je njenega, ker vemo, da država brez davkov ne more obstojati. To uvideva vsak pošten državljan, zato tudi radevolje plačuje predpisane davke, ako odgovarjajo dejanskim razmeram. Toda pri nas v Ljubljani se v zadnjem času predpisujejo ljudem takšni davki, da se ljudje onesveščajo, ko dobivajo plačilne naloge. Najbolj čudno pri tem pa je, da je ta davčni vijak najhujši pri malih ljudeh, ki jedva žive od svojega zaslužka, dočim predpisuje davčna oblast posameznikom, ki so notorično znani stotinski milijonarji, na davkih naravnost smešne svote. Ta davčni vijak čisto nič ne vpoštevata dejanskih razmer in ki hoče iz malih davkoplačevalcev izpreštati več, kakor imajo sploh premoženja, je največja nesreča za našo državo, ker bo polagoma pri nas spravil vse dosedaj še najbolj zanesljive elemente v širokih slojih našega ljudstva v protidržavni tabor. Opozorjamo državno oblast na to dejstvo, naj za boga ne prenapenja strun, in jo svarimo, ker bi lahko rodilo silno zlo. Napravite konec naravnost blaznim ekscesom navijalcev davkov, ki so se razpasli edino in izključno v bedni naši Sloveniji.« — Mi pristavljamo k temu samo to, da to ne velja samo za Ljublano, temveč še veliko bolj za deželo. Čudimo se le, kako more »Slov. Narod« kljub temu tako vneto zagovarjati centralizem.

NAPOVEJTE DOHODNINO DO 31. JANUARJA, SICER VAM BO ODMERJENA BREZ PRAVICE DO PRIZIVA.

g Tiskovine za napoved dohodnine so brezplačno na razpolago pri davčnih oblastih. Čujemo pa, da mora vsakdo iti osebno ponjo, kar je čisto nepotrebno šikaniranje. Izrecno pa pripominjamo, da uporaba teh tiskovin ni zapovedana, zahteva se le, da se dohodnina pravilno in zadostno napove. Ker pa je to težko, na drugi strani pa vsakdo ne bo imel prilike iti po tiskovino k davčnemu oblastvu, prinašamo v naslednjem vzorec, kako naj se napove dohodnina. Opozorjamo na dvoje: 1. da so številke v dinarjih in ne v kronah, zakaj ta zmeta bi bila usodepolna, 2. da naj pri uporabi našega vzorca vsakdo izpusti tiste postavke, v kateri ni nič prizadet. — V splošnem pa se je držati določil, ki smo jih prinesli že zadnjič. Napovedi morajo biti do 31. jan. t. l. že vložene, sicer zoper davčno odmero ni priziva! Zato skrbite za pravočasno napoved.

..... , zemljak v št.

DOHODKI:

A. Iz zemljiške in gozdne posesti:

	Din.	par
1. Prejel najemnine od njiv in travnikov		
2. Vrednost vseh pridelanih, doma porabljenih poljskih pridelkov: vse vrste žita, fižol, krompir, zelje		
3. Prodal živine in prašičev za		
4. Vrednost doma zaklanih prašičev in živine		
5. Vrednost doma porabljenega mleka, jajec, kuretnine		
6. Prodal mleka, jajec kuretnine		
7. Prodal žita, semen, lanu, fižola, krompirja		
8. Prodal sena, slame, nastila, lanišča, lesa, drv		
9. Vrednost pridelanega, doma porabljenega sadja		
10. Prodal sadja za		
11. Vrednost pridelanega, doma porabljenega vina, žganja		
12. Prodal vina, žganja za		

Skupaj

Stroški:

	Din.	par
1. Plačal najemnine od njiv in travnikov		
2. Kupil semen, umetnih gnojil, otrobov, živinske soli		
3. Kupil mlade prašiče in dal za njih cepljenje		
4. Kupil drva za kuho prašičem, petroleja za razsvetljavo hlevov		
5. Kupil sena, slame, nastila, korenja, repe, krompirja za prašiče		
6. Plača in obleka hlapcu, dekli in pastirju		
7. Vrednost hrane in pijače istim		
8. Plača koscem, mlatičem, ženjicam, plevicam, kopačem v vinogradu		
9. Hrana in pijača istim		
10. Plača in hrana krovcu		
11. Dal kolarju, kovaču, sedlarju za popravo komatov, vozov, pluga, bran, kovanje konj		
12. Dal za nove grablje, cepce, vile, kose, motike, sekire		
13. Poprava hlevov, kozolca, svinjakov, šup, ograj, potov, mostov		
14. Hrana in delavna obleka odraslim otrokom, ki delajo trajno pri hiši		
15. Pogozditev posekanega gozda		
16. Obnovitev meni uničenega vinograda		

Skupaj

Dohodki	Din.	par
Stroški		
Ostane čisto		

4. Čisti dohodek iz obrti (kovač, sedlar, čevljar, kolar, mizar)	Prenos	Din.	par
Skupaj			

B. Iz poslopij:

	Din.	par
1. Vrednost lastnega stanovanja		
2. Prejel najemnine po odbitku davka ter stroškov za popravo v najem oddanega stanovanja		
Skupaj		

D. Iz službenih prejemkov:

	Din.	par
1. Zaslužil z različni voznjami		
2. Nagrada pri		
3. Zaslužek žene in otrok v tovarni		
Skupaj		

C. Iz samostojnih podjetij in opravil:

	Din.	par
1. Donos mlina po odbitku stroškov za vzdržavanje mlina (poprava, mlinar, svečava)		
2. Čisti dobiček iz gostilne		
3. Čisti dobiček iz trgovine		
Odnos		

E. Iz glavniške imovine:

	Din.	par
1. Dobil obresti vloge		
2. Dobil obresti od posestnika		
Skupaj		

F. Plača župana

.....	Din.	par
-------	------	-----

ODBITKI:

	Din.	par
1. Vsi davki razen dohodnine		
2. Dal obresti od dolga Din., ki dolgujem		
3. Odplačila doiga		
4. Trajna bremena: Vrednost preužitka, ki sem ga dal staršem, bratom, sestram, stricu; dajati moram po izročilni pogodbi, kar lahko dokažem		
5. Dal v bolniško blagajno		
6. Zavarovalnina proti ognju, toči, živini		
7. Zavarovalnina za življenje sebe, žene, otrok		

Skupaj

Stanje živine:

a) . . . konj; . . . volov; . . . krav; . . . mlade živine; . . . prašičev; . . . ovac.

Stanje družine:

a) . . . Gospodar; . . . žena; . . . otroci v starosti let; . . . vnuki v starosti let.
 b) Starši preužitkarji v starosti let; bratje ali sestre preužitkarji v starosti let.
 c) hlapci; dekile; pastirji v starosti let.

Letina

Podpis:

g Prijava voz na vzmeteh, biciklov itd. Delegacija finančnega ministrstva v Ljubljani razglasa: 1. a) Vsi, ki imajo avtomobile, fijakerske vozove na vzmeteh, b) motorne ali navadne bicikle, jih morajo — ne glede na to, kako se uporabljajo — najkeseje do dne 15. februarja 1922 prijaviti, in sicer ako so ta vozila stalno v okolišu policijske direkcije v Ljubljani ali policijskega komisariata v Mariboru, tema oblastvoma, sicer pa pristojnemu občinskemu uradu, ki zabeleži takoj na levi strani prijave spodaj, katerega dne je bila prijava vložena. Za fijakerske vozove se smatrajo landauerji, kečije, breki itd., ne glede na to, kdo je njih lastnik: ali fijaker, ki uporablja taka vozila v svojem obratu, ali pa kdo drugi.

Vsake takse so oproščena vozila, navedena v točki 21. člena 49. taknega in pristojbinskega pravilnika, in po odloku generalne direkcije posrednih davkov z dne 6. decembra 1921, št. 20.119, udi na vladna kmetiška vozila, ki služijo izključno potrebi lastnikov. Takih kmetiških vozil sploh ni treba prijavljati. Za prijavo onih vozil, ki niso omenjena v tar. post. 100., se plačuje v zmislu točke 20. člena 49. pravilnika taksa po 2 Din. za prijavo in po 5 Din. za odobritev (tar. post. 1 in 5.) samo, če se morajo po veljavnih (lokalnih policijskih) predpisih prijaviti policijskemu ali občinskemu oblastvu ter je treba za njih uporabo dobiti odobritev. Za pristojnost zgoraj imenovanih oblastev je odločilen oni kraj, kjer je vozilo stalno spravljeno (kjer stoji šupa, hlev, garaža itd.).

2. Prijava mora biti pismena, imeti pa mora nastopne podatke:

a) ime, priimek, poklic in bivališče lastnika dotičnega vozila;
 b) oznabo vozila, pri fijakerskih vozilih pa tudi obliko, ali so priručni za dva konja ali za enega konja;
 c) oznabo, kje je vozilo stalno spravljeno;

č) navedbo o okoliščinah, zaradi katerih odpada letna ali sploh vsaka taksa, odnosno zaradi katerih se plačuje le enkratna taksa po 5 Din. v zmislu tar. post. 5. z dnešnjega taksnega in pristojbinskega zakona (točka 20. in 21. člena 49. taksnega in pristojbinskega pravilnika) in pri »vozilih na vzmeteh« (ki ne spadajo pod navadne kmetiške vozove) navedbo, kako se voz uporablja, n. pr.:

»Voz je navaden dvokolesen ali:

»Kočija se uporablja izključno v mojem fijakerskem obratu« ali:

»Voz (na vzmeteh) se ne uporablja za mojo potrebo (luksus), ampak izključno le za prevažanje blaga iz moje trgovine« itd. Za vsako vozilo se mora vložiti posebna pismena prijava. Prijavo je k o l k o v a t i :

a) za fijakerski voz in voz na vzmeteh, ki se uporablja za osebno potrebo, z 200 Din.;

b) za motocikel ali bicikel s 5 Din.;

c) za voz na vzmeteh, ki ni navaden kmetiški voz in se uporablja drugače nego pod a), z 2 Din. Prijave, ki niso pravilno kolkovane, se ne smejo sprejeti, ampak se morajo vrniti strankam, da jih kolkujejo po predpisu. Le prijave o vozilih, navedenih v točki 21. člena 49. pravilnika, so prostje tudi takse za prijavo. Letna taksa se mora plačati najkeseje dne 23. februarja 1922, do tega dne se podaljšuje rok, določen za leto 1922. v členu 22. pravilnika. Kdor do tega dne ne položi takse (takse za prijavo, odnosno letne takse), se kaznuje v zmislu točke 17. člena 49. pravilnika.

Vozila, ki jih kdo kupi izza dne 23. februarja 1922 je treba naznaniti. V prijavi pa je tudi navesti, kdaj in pri kateri firmi je bilo vozilo kupljeno. Policijsko, odnosno občinsko oblastvo mora vsaka dva meseca, in sicer prvič dne 1. maja 1922, potem pa dne 1. julija 1922 itd., poslati davčnemu uradu prepis iz registra vozil (glej II., 1.) o vozilih, na novo prijavljenih izza dne 23. februarja 1922. Ako kdo prodal vozilo in o tem obvesti policijsko, odnosno občinsko oblastvo, izbrise to oblastvo vozilo iz registra tako, da prečrta ves vpis pod dotično tekočo številko. V opombi registra je zabeležiti, kdaj in komu je bilo vozilo prodano in kje je vozilo spravljeno. O teh izbrisih se mora davčni urad obvestiti tudi vsaka dva meseca (glej pod 2.) s prepisom registra glede vseh izbrisanih tekočih števil. Ako je bilo vozilo prodano komu, ki biva v okolišu drugega policijskega, odnosno občinskega oblastva, se mora to oblastvo tako obvestiti z izpisom iz registra. Vsa oblastva morajo paziti na to, da se taki novi taksni zavezanci pritegnejo k plačilu takse in da se kaznujejo, ako so zakrivilili prestopke (točka 17. člena 49. pravilnika).

Ubogi vozovil!

g Takse za domine in igralne karte se morajo plačati tudi od domin, ki jih ima kdo za domačo rabo, ker tozadevni zakon ne dela nobenih izjem. Gotovo pa je da financarji ne bodo stikali po hišah, kje imajo žigosane domine in kje jih nimajo,

DENAR.

Vrednost tujega denarja.

Denar	9. Jan.		13. Jan.		16. Jan.	
	K	v	K	v	K	v
ameriški dolar	300	—	282	—	282	50
avstrijska krona	—	5	—	5	—	—
českoslovaška krona	5	17	4	40	—	—
angleški funt	—	—	—	—	—	—
francoski frank	—	—	—	—	—	—
italijanska lira	13	90	12	40	12	40
bolgarski lev	—	—	1	88	—	—
carski rubel	—	—	—	23	—	—
grška dramma	—	—	—	—	—	—
nemška marka	1	85	1	52	1	60
ruski rubelj	—	—	—	20	—	—
šv carski frank	53	—	54	—	—	—
poljska marka	—	—	—	—	—	—
mažarska krona	—	49	—	43	—	—

g 20 kronski zlatniki stanejo na zagrebški borzi 1050 K.

g Tudi 10 dinarski bankovci novi in stari (srbski) se vzamejo kmalu iz prometa.

g Kratica za dinarje ja »Din«, za pare pa »p«.

g Vzroki siabe valute. Ameriški podkonzul v Belgradu je v nekem ameriškem časniku navedel vzroke slabe jugoslovske valute. Ti vzroki so: velika izdaja papirnatega denarja (od 27. jul. do 22. sept. se je dvignila množina bankovcev od 3841 milijonov dinarjev na 4347 milijonov), izvozna carina, uvoz razkošnih predmetov, pomanjkanja prometnih sredstev, špekulacija na borzi, slab uspeh notranjega poslovanja in politične razmere. S tem je pa g. podkonzul našel tudi vse naglavne grehe sedanje vlade.

g Polno ponarejenih italijanskih bankovcev po 1000, 500, 100, 10 in celo po dve liri kroži po Trstu. Naši ljudje naj bodo zato pozorni pri sprejemanju italijanskih bankovcev.

g Posojilo vedno najemamo, pa ga nikoli ne dobimo. Hrvatski listi poročajo, da pridejo v par dneh v Belgrad 3 Angleži in sicer en državni zastopnik in dva zastopnika štirih angleških bank, s katerimi se naša vlada pogaja glede najetja posojila v znesku 8 milijonov funtov šterlingov. Naša vlada bi morala uporabiti 6 milijonov funtov šterlingov za dobavo železniškega materijala iz Anglije. Obresti bodo menda znašale 6 odstotkov, samo glavnico pa bo treba vrniti v 25 letih.

g Papirnatega denarja je dala mestna občina ljubljanska svoččasno v promet za 200 tisoč kron. Pri tem je napravila čisteže dobička za 151 tisoč, 161 K 60 v.

g Rusko posojilo v Nemčiji. Kakor poroča o nemški listi je dobila Rusija v Nemčiji dvoje posojil in sicer enega za 300, drugega pa za 500 milijonov mark.

g Českoslovaška dobi v Ameriki posojilo v znesku 25 milijonov dolarjev. To posojilo bo morala vrniti v 25 letih.

CENE.

g Ljubljanski trg. Mesni trg je z blagom slabo založen. Kakovost govejega mesa današnjim razmeram ni primerna. Goveje meso se plačuje v mesnicah 36 K zadnji del; na trgu prednji del 28 K, zadnji del 30 kron. Večji promet imajo cenejše stoince, ki prodajajo po 21 K prednji del in 23 K kron zadnji del. Prašičjega mesa primanjkuje. Slanina zaostaja, ker ni kupcev, vade

tega silno ovira klanje prašičev in s tem deloma povzroča pomanjkanje prašičjega mesa. Vsi ljubljanski mesarji so na občnem zboru zahtevali odpravo maksimalnih cen, opirajoč se na domnevo, da maksimalne cene trgu škodujejo, povzročajo pomanjkanje blaga in povzročajo enako tudi slabo kvaliteto blaga, ker je mesar prisiljen kupovati živino najslabše vrste. Ostali trg nudi sliko zmanjšane prometa, ker ni nobenih zunanjih kupcev, pri domačem pa je opaziti vedno rastoče štedenje. Moke primanjkuje v Ljubljani občutno. Današnja cena je 22 K pa št. 0. Jajca se razprodajajo po 6 kron komad. Glede mleka se je položaj nekoliko zboljšal.

g Cene krznu v Ljubljani. Nekaj časa v Ljubljani krzno ni imelo prave cene. Je bila po sredi pač špekulacija in izrabljanje. Odkar pa je bilo objavljeno v listih, da se vrši v Ljubljani semenj s kožami divjačine, so se pa oglasili tudi trgovci s kožami, ki objavljajo v listih, da plačujejo najvišje cene, nekateri pa cene kar povedo. Tako n. pr. neki trgovec objavlja nastopne cene za kože: kune zlatice 3.000 do 3.800 K, kune belice 2.000 do 3.200 K, lisice 600 do 800 kron, vidre 1.000 do 1.800 K, jazbeca 100 do 150 K, divjega zajca 30 do 45 K, dihurja 150 do 350 K. Sicer naj pa prodajalci pazijo, da ne bodo opeharjeni, ker se kože skoro gotovo več vredne, kot pa dajejo zanje trgovci.

g Žitni trg. Kljub slabim prometnim razmeram so sicer cene žitu še vedno trdne, toda povpraševanje po njem je zelo majhno, ker ni vagonov. Za blago, ki je že v vagonih, se plačajo vsake cene. Cene blagu so za 1 kg: Moka št. 0 21 do 21 K 50 v., moka št. 2 20 do 20 K 50 v., moka št. 6 18 do 18 K 50 vin., pšenica 15 K 50 vin. do 13 K, oves 10 K 50 vin. do 11 K, mekinje 8 K 20 vin. do 8 K 60 vin., nova kornuza 12 K 80 vin., stara kornuza 13 K, postavljena v Zagreb.

g Cene senu v Mariboru so se zopet dvignile. Zadnji teden so plačevali po 800 do 870 K pa 100 kg.

g Povišane cene piva v Sloveniji. Z začetkom tega meseca so povišale naše pivovarne cene pivu v sodčkih na 1.200 K za 1 hl.

g Vino v Medmurju stane 14 do 18 K liter. Tej ceni je vzrok, ker so veliko vina utihotapili iz Mažarske v našo državo. Na Mažarskem je vino razmeroma mnogo cenejše kot pa pri nas.

g Cene banaškemu vinu. V Beli Cerki imajo bela vina 9 do 12 odstotkov alkohola, rdeča pa 9 do 11 odstotkov. Cena vina je 14 do 17 K liter.

g Cene hmelju. Na trgu v Monakovem (Bavarska) plačujejo zelenkasti hmelj 9.500 do 11.000 mark, prvovrstni hmelj 9.500—12.000 mark; sredaji 9 do 10 tisoč mark, slabše vrste 6 do 8 tisoč mark, letnik 1920 6200 do 7.500 mark.

g Liter jabolčnika stane v Avstriji 160 do 180 kron, vino 500 do 600 kron.

ZIVINA.

g Na zadnjem živinskem semnju v Mariboru so bile cene skoro iste kakor na predzadnjem (glej zadnji »Domoljub«). Za boljše živino so ponujali pod roko tudi po

30 K, dočim je določena najvišja cena 24 kron za 1 kg žive teže.

g Mažarska mora dati skozi 30 let na račun vojne odškodnine bivšim sovražnim državam letno 28 tisoč goveje živine, 25 tisoč konj in 26 tisoč ovac.

PROMET.

g Redni promet na progah kr. državnih železnicah. Z 18. januarjem 1922 se otvori na progah kr. države železice v Sloveniji zopet redni osebni promet v istem obsegu kot pred omejitvijo dne 8. t. m. — To se pravi, da bodo od 18. januarja naprej vozili vsi vlaki kot poprej. Upamo, da so sedaj našli v železniškem ministrstvu kaj več premoga in — pameti.

g Železnica D. Lendava—Murska Sobota. »Jugoslovenski Lloyd« poroča: »V novem času se poroča, da je predel načrt za zgradbo železnice Ormož—Dolnja Lendava, pač pa namevajo zgraditi železnico Murska Sobota—Dolnja Lendava.« Od naše strani bi si usodili vprašati merodajne kroge, koliko je resnice na tej vesti zagrebškega lista.

RAZNO.

g Zapoznena naredba za vinogradnike. Delegacija ministristva financ za Slovenijo in Istro v Ljubljani objavlja: Poroča se nam, da je minister za finance odredil, da so proizvajalci vina v Sloveniji zavezani v roku 10 dni od daeva ko so izprešali vino, prijaviti dobljene količine vina finančni kontroli. Proizvajalci vina, ki opuste to prijavo, kakor tudi oni, ki ne prijavijo finančni kontroli prodane količine vina pred prodajo kupcu, se kaznujejo radi prestopka zoper red po členu 85. trošarinskega pravilnika (kazen 100 dinarjev in ob vsaki ponovitvi 300 dinarjev). Kupci vina pa, ki ne prijavijo dupljene količine vina finančni kontroli, se smatrajo za tihotapce in so podvrženi kazni iz člena 177 trošarinskega pravilnika. Ta kazen znaša — razen redne trošarine in zaplembe blaga — pet- do desetkratni znesek prikrajšane trošarine.

g Trgovina s kožami v Jugoslaviji. Zadnje čase je pri nas trgovina s kožami zelo narasla. Kože jagnjeta najdejo najugodnejše tržišče v Češkoslovaški in v Italiji, dočim je vprašanje iz Nemčije po tem predmetu v zadnjem času radi nizke vrednosti marke padlo. Francoska je nakupila večje množine kož z zgornje dele čevljev, ter večji del kozjih kož, za katere se je zanimanje povečalo in po katerih povprašuje Italija in Amerika. Cene kožam so precej porasle. V notranjem prometu je pa trgovina s kožami padla.

g Mlekarsko društvo kot organizacija za varstvo mlekarskih koristi se je za ljubljansko okolico ustanovilo dne 15. t. m. na Ježici pri Ljubljani. Kljub nadvse slabemu vremenu je bila društvena dvorana nabito polna. Ustanovni občni zbor je vodil J. Perko, kmet iz Zg. Šiške, navzoče je pozdravil in nagovoril Josip Černe iz Zgornje Šiške; nato pa je dipl. agr. A. Jamnik razložil pomen in namen društva ter čital pravila. Navzoč je bil tudi mlekarski inštruktor Pevc, ježiški g. župnik in več mlekarjev iz drugih krajev. Ko so bila pravila dobro preresetana in sprejeta, je bilo izvo-

ljeno društveno vodstvo, ki se bo v kratkem konstituiralo. Dotlej bo vodil posle dosedanji pripravljalni odbor. Novemu prepotrebemu društvu kličemo: »Mnogo uspeha!«

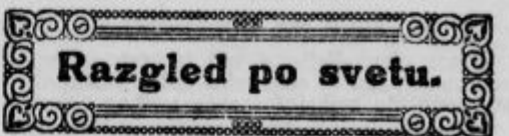
g Posebne poljedelske šole. Podpisan je zakon o teh šolah, katere imajo nalogo, da dajo strokovno zozrazbo iz posameznih poljedelskih panog. Semkaj spadajo šole in tečajji za mlekarstvo, živinorejo, čebelarstvo, svilogojstvo, kletarstvo, predelavo sadja, pletarstvo, kmetijsko gospodarstvo itd. Zakon je sicer podpisan, kakor jih je že veliko drugih, toda kedaj se bo pa pričel izvrševati, tega pa najbrže ne bomo dočakali. V Beogradu se drže tiste: »Ima još vremena«... — je še čas.

g Centrala za semena. V poljedelskem ministristvu nameravajo ustanoviti centralo za semena, katera bo imela nalogo, zbirati razne vrste semenja. Nam se zdi, da je to skoro odveč, ker najpreje moramo imeti razna vzgojevališča semen, potem šele bomo zbirali razna semenja. Kaj mi pomaga, če imam še toliko semen, če pa ne vem, če so kaj prida ali ne. Sicer pa itak zbirajo že pri nas trgovci semena, da jih prodajajo, zato ni potreba še posebnega oddelka v poljedelskem ministristvu. Najpreje nam dajte na Slovenskem par vzornih vzgojevališč za semena, katerih sploh nimamo, potem bomo dobra semena zbirali in sami vzgajali!

g Delavske zbornice. Osrednji inšpektorat za delo pri ministristvu za socialno politiko je izvršil preddele za ustanovitev delavskih zbornic v Zagrebu, Splitu in Novem Sadu. — Kdaj nam bodo dali kmetske zbornice, ki so za našega kmeta izredno velike važnosti, o tem nima časa minister Pucelj razmišljati.

g Damski prikrojevalni tečaj. Urad za pospeševanje obrti priredi damski prikrojevalni tečaj. Pri sprejemu se bodo v prvi vrsti upoštevale samostojne krojačice in krojači. Interesenti naj prijavijo svojo udeležbo do 21. januarja 1922 v uradnih prostorih na Dunajski cesti št. 22.

g Minister Pucelj in ribolov. V odseku zakonodajnega odbora se je razpravljalo o pogodbi, ki jo je sklenil minister za kmetijstvo Pucelj z delniško družbo, ki jo tvori več bank. S to pogodbo je dobila družba pravico do izrabe ribolova na Ohridskem jezeru, kakor tudi na drugih jezerih, s čemer bi bile uničene mnoge domače ribiške družine. — Prizadeto prebivalstvo je zelo ogorčeno radi te pogodbe in splošno želi, naj se pogodba razveljavi. O tej zadevi se bo ponovno razpravljalo. Za voli in kravami pridejo ribe.

Razgled po svetu.

NAČRT ZA GOSPODARSKO OBNOVO EVROPE RAZBIT.

Anglija s svojim nad vse prebrisanim in dalekovidnim ministrskim predsednikom Lloyd Zoržem se je na vso moč trudil, da bi naredil med vsemi evropskimi državami neko mirovno zvezo, na podlagi katere bi se oboroževanje znatno zmanjšalo in omejilo. Njegov daljnji namen je bil, kolikor mogoče Nemčiji poma-

daj je razumljiv njihov patriotizem, ko so glasovali za ustavo. — Tako »Hrvat«. Naša sodba je pa tale: Odkar so samostojneži prodali slovenskega kmeta centralizmu, smo docela izgubili vero v njihovo poštenost in so vsega zmorni. Če so pa to tudi res storili, ne vemo. Kmetijski list pravi, da so samostojni poslanci vložili tožbo. Torej bo govorilo sodišče. Vemo pa tudi da Kuraltu ni ničesar verjeti. O stvari bomo še poročali.

d Bolezen mariborskega škofa dr. Napotnika se je znatno poslabšala.

d Za župana v Zagrebu je bil izvoljen inženir Heinzl.

d Opravičeno očitjanje. Poslanec Milan Pribičević je izjavil na seji finančnega odbora, da se je razgovarjal z novim vojnim ministrom Vasićem, ki da mu je rekel, da je prejšnji minister Zečević pozval rekrute v neugodnem času v vojaško službo, to je pozimi, tako da je nemogoče jih obleči in so izpostavljeni boleznim. — Naše fantje, ki nam pišejo od vojakov, nam ta očitjanja potrjujejo.

d Dr. Žerjav odloži ministrsko mesto in se poda v Egipt, da si okrepi zdravje.

Kristana Antona vesele banke. Znan voditelj slovenskih socialnih demokratov, nekdanj revož, danes pa milijonar, je bil sprejet v ravnateljstvo »Slovenske banke« v Zagrebu. Naj pripomnimo, da je Tone Kristan že pri več bankah, da je po zaslugi samostojnežev in liberalcev glavni ravnatelj drž. veleposestva Belje itd. Kakor se vidi, zna možakar prav dobro za sebe poskrbeti. Čudno je le to, da hoče biti ta bankir še vedno nekak voditelj socialno-demokratsko-delavske zveze.

d Državna podpora pogorelcem v Osolniku. Poslanec Nemanič je opetovano posredoval, da nakloni država pogorelcem na Osolniku podporo. Dasi je bila podpora že davno dovoljena, je pogorelci še do sedaj niso dobili izplačane. Poslanec Nemanič je ponovno posredoval pri vladi in dobil zagotovilo, da se podpora te dni izplača.

d Za zgradbo zdravih kmetijskih domov v Bosni. Zdravstveni odsek za Bosno in Hercegovino je razpisal natečaj za načrte zdravih kmetijskih hiš. Načrti se morajo ozirati na krajevne razmere, ki se dele na tri vrste: v severni Bosni se grade hiše iz opeke in lesa, v srednji Bosni večinoma iz lesa in le deloma iz opeke in kamna, a v Hercegovini in zapadni Bosni iz hamenja. Hiše morajo imeti po eno, dve ali tri sobe, kuhinjo, predsobo in shrambo.

d Plemstva se pri nas popolnoma odpravljena. Kdor bi se na uradnem spisu podpisal kot grof, baron ali plemeniti, bo kaznovan.

d Za zgradbo katoliške cerkve v Belgradu je daroval kralj Aleksander povodom koncerta v prid katoliški cerkvi 5000 Din.

d Cerkev sv. Jožefa v Ljubljani. Vsem dobrotnikom, ki so z nabiranjem in velikodušnimi darovi prispevali, da se skoraj dogradi cerkev sv. Jožefa v Ljubljani, izrekamo v začetku novega leta najtoplejšo zahvalo in jim želimo v plačilo prav srečno novo leto. — Marsikaka župnija in mnogo plemenitih src se je velikodušno odzvalo naši prošnji. Glavno delo v cerkvi je že

dogotovljeno: cementni tlak je že položen, cerkev je prepleskana, klopi in vrata se izdelavajo. Tako je otvoritev cerkve za praznik sv. Jožefa 1922 zagotovljena. Ali za kritje stroškov nam še mnogo manjka. Zato prav iskreno prosimo, posebno one župnije, ki se še niso odzvale naši prošnji, in vse druge častivce sv. Jožefa, da nam pomagajo z milodari pokriti ogromne stroške. Saj bo sv. Jožef vse stotero povrnil — Predstojništvo cerkve sv. Jožefa.

d Obrtna zveza se je ustanovila v Mariboru. Ob tej priliki je zelo zanimiv govor imel bivši poslanec profesor Vesenjaj, ki je — kakor poroča »Slovenec« — obrazložil krivični obstoj dveh različnih davčnih sistemov: stari avstrijski ali direktni davek in srbski ali indirektni. Dočim so za nas stari davki še ostali in smo povrh dobili še nove srbske, Srbija noče poznati naših (direktnih) davkov tudi zase. Mi imamo 11 vrst direktnih davkov, v Srbiji jih nimajo. Predavatelj se je na podlagi številk podrobneje pečal o občni pridobitni in osebni dohodnini, pojasnil je, kako je finančni minister počel obično pridobitno, jo obremenil še s 150 do 170 odstotki državnih doklad, za letos pa še pridejal 50 do 100 odstotkov. Kako krivično je belgrajska vlada zadela naše obrtništvo, to je predavatelj dokazal iz državnega proračuna s številkami: Za Srbijo in Črno goro izkazuje proračun 23¼ milijonov za obrtne šole, a za Slovence samo poldrugij milijon. Če smo si bratje po krvi in če smo vsi enakopravni državljani, potem naj oni v Belgradu pokažejo, da smo si bratje tudi po — žepu. Predavatelj je nadalje pojasnil s številkami, koliko plačujemo za armado ter je zborovalce opozoril na Ameriko, ki je 36 krat večja, najbogatejša država na svetu, pa ima samo 150.000 vojakov. — V narodni skupščini rabijo za 15 pisalnih strojev 150 uradnikov. — Davki so bili in davki bodo, ker jih država potrebuje, mi nismo proti nam, zahtevamo pa, naj bodo sorazmerni in pravični. Državljan mora vedeti, komu in zakaj plačuje davke.

d Kdor še ni plačal Koledarčka Jugoslov. kmetске zveze, naj to čimprej stori, ker moramo velike stroške v tiskarni poravnati. — Koledarčka je še nekaj v zalogi. Kdor ga še nima, naj si ga naroči na naslov: Jugoslovanska kmetška zveza, Ljubljana, Jugoslovanska tiskarna.

d Socialno-izobraževalni tečaj v Vodicah, dne 8. t. m. je izborno uspel. Dopol-danskih predavanj se je udeležilo 300 za-vednih vodiških faranov. Popoldanskih predavanj pa 550, ponajveč mladi moške in fantje ter žene in dekleta, ki so vsi vztrajali po 3 ure v dvorani. Prepričali smo se, da so v tako zdravih dušah in plemenitih srcih varno shranjena res prava katoliška načela.

d Visok sneg je zapadel po celi Sloveniji. Upamo, da bo za vodo s tem dovolj preskrbljeno.

d Sneg v Črnigori. V Črnigori je padel več metrov visok sneg.

d Zagrebški brivel so povišali takse za britje na 12 kron, za striženje na 20 kron.

d Prosvetno društvo na Homen priredi v nedeljo, dne 22. januarja t. l. popoldno ob 3. uri

lepo igro »Dekle z biseric«. Naslednjo nedeljo, dne 29. jan., se bo igra ponovila.

d Vrtec in Angelček. Izšla je števec 1/2 teh lepih listov za šolsko mladino. Vrtec in Angelček skupaj staneta 26 K, Angelček sam 10 K za vse leto. Dobi se še Angelček l. 1919 (4 K), 1920 (6 K), 1921 (10 K) in Vrtec 1921 (16 K). Denar se pošlje po položnici. Naslov: Uprava Vrtca, Ljubljana, Sv. Petra cesta 80.

d »Seljaški Kalendar« za god. 1922. je pušča knjiga, kakve u našoj literaturi još nije bilo, pa zato svraća na sebe osobito pažnja. Zapravo je to mala zakladnica političkog znanja, koje je prosvjetljenem seljaku danas potrebno, ja se snadje u vrstogu problema. Dobro će doći mnogomu izobražencu. Takvu smo knjigu trebali, zato je svima preporučujemo. Stoji 20 K. Naručuje se na adresu: Stjepan Barić, Zagreb, Josipovae 22.

d Dežnik v žepu. Izdelovalec dežnikov Joco Piperić v Pačevu je izumil nov dežnik, ki se lahko nosi v žepu oz. ženski torbici.

d Umrl je v Kranju lekarnar Karl Šavnik, bivši kranjski župan. Bil je splošno priljubljen. N. v m. p.!

d Smrtna nesreča. Posestnik Alič iz Ločnice pod Sv. Katarino se je peljal z dvema vozovoma iz Medvod proti št. Vidu po klancu navzdol. Stopil je z voza, da uravna zavoro. V tem hipu so se pa splašili konji, voz se je zaletel v neko drevo ter pritisnil Aliča s tako silo ob njega, da je kmalu na to umrl.

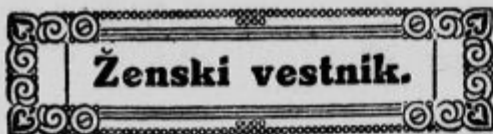
d Umor orožnika. Orožnik Mauer je nalez pri Dobravi (okraj Krško) na vojaškega dezerterja Bolca, kmetškega fanta. Aretiral ga e in uklenil. Bolc pa je prosil, naj ga spremi domov, kjer se hoče od domačih posloviti. Ko je Bolc doma večerjal in orožnik v sobi čakal, je prišlo pet fantov v sobo, ki so padli z noži in sekirami po orožniku in ga umorili. Bolc je ubežal, fantje pa so že v ječah.

d Rop. 72 letni posestnik Janez Škerjanec je gnal vola s sejma v Radohovi vasi po državni cesti Višnja gora—Grosuplje na svoj dom. V samotnem gozdu Stehanija ga je dohitel neki mož, ki je Škrjancu pomagal goniti vola, ne da bi ga bil za to naprosil. Neznanec je rekel Škrjancu, naj mu za njegovo pomoč plača pri Vodičarju na Grosupljem 1/18 slivovke, na kar mu je starček odgovoril, da nima nič denarja, ker je, kar je imel, dal za vola. Na to je neznanec pograbil moža za usta, z drugo roko mu je pa iz telovnika iztirgal denarnico z vsebino 900 kron in izginil v gozdu. Ropar je bil velik, slaboten mož, star 30 let, brez pokrivala, lahko letno oblečen, podolgatega obraza, kvišku strlečih las. Roparja je Škrjanec ugriznil na mazinac ali na dlan.

d Popravek. Zadnjič smo poročali iz Trbovelj, da je Jager Janez ustrelil velikega medveda. Sedaj se nam piše, da je ta novica izmišljena in nam poslana od nekega nasprotnika, ki se norčuje iz vsega, kar je svetega. Seveda bomo mi tako zlorabljanje izročili sodišču.

d Praktični potepuh. Pri gospodnji K. iz L. se je oglašil te dni potepuh. »Črta, gospodinja, ali bi mi napravili malo šivanja?« — Gospodinja: »Kaj pa naj vam zašijem?« — Potepuh: »Tu imam dva gumba. Bodite tako prijazni in prišite nanju par hlač.«

d Kdo ve kaj o Franc Kamnikarju, ki je bil pri 17. pošpetku. 2. komp., pogrešan od 22. okt. do 3. novembra 1915 pri Podgorci? Zena je hvalešna za vsako, če prav kratko poročilo. Kdor ve, če je bil v smrti nevarnosti ali da je padel itd., naj sporoči na naslov: Fran Kamnikar in Mör-Moerbeck, Rheinland, Nemčija, Schlägelstrasse št. 25 m. — Vsi stroški se povrnajo.

Ženski vestnik.

Mati in otrok.

(Piše mati po lastnih skušnjah.)

(Dalej.)

»Šiba novo mašo poje,« pravi star slovenski pregovor. Če ne pomaga lepa, blagohotna beseda, če ne pomagajo strogi opomini, treba je seči včasi po šibi. Vendar se mora šiba rabiti le v skrajni sili, da se otrok ne navadi šibe kakor osel palice. Ako se šiba rabi prepogostokrat, ne bo otrok nikoli ubogal, dokler ne bo tepen. Če je le možno, naj odpravi mati brez tepenja. Ne sme pa kaznovati otroka po svojem slabem razpoloženju, n. pr.: danes zakrivi otrok nekaj malega, mati je že od prej sitna in slabo razpoložena ter kaznuje otroka, morebiti ga tudi pretepe. Jutri stori otrok nekaj hujšega, za kar bi res zaslužil kazen, toda mati je dobre volje in otroku ne stori ničesar.

Mati mora vselej dobro premisliti, preden kaznuje otroka ter mora biti v kazni doledna. Večkrat žugajo matere s kaznijo otrokom, če store to in to. Otrok se res pregreši, a mati ne izpolni svojega občejanja. Otrok izprevidi kmalu, kako in kaj je z materinimi obljubami ter se zna ravnati po njih.

Ne prikrajšaj otroka za kazen na neobhodno potrebni hranil. Brez kosila ali brez večerje ga ne smeš puščati. Lahko ga za kazen prikrajšaj na čem drugem, n. pr. ob desetih ne dobi h kruhu jabolka ali orehov; če imaš kdaj opoldne kakšno jed odveč, to mu lahko odvzameš. Da ne rabiš šibe, kaznuj otroka, da ga ne vzameš seboj, kamor bi otrok rad šel, na kakšno slavnost itd. Tudi v tem moraš biti doledna. Če praviš: »ne pojdeš z meroj!« — ne smeš odnehati, če otrok še tako joče in če te sree še tako boli.

Seveda ne smeš za vsako otročjo neumnost in za vsako malenkost žugati s kaznijo. Le v resnih slučajih kaznuj, drugače glej rajši, da odpraviš le z besedo.

Otroka oblači tako, da bo čist, zašit in naj si bo tudi v praznikih, ne pa da ga boš imela med tednom umazanega, razčesanega in strganega, v praznik ga boš pa oblekla v novo, fino obleko. Ko otrok dobi kaj novega, ne občuduj ga, in ne govori venomer: kako si lep! Dopovej otroku, da si zapomni v poznejša leta, da ni zato on nič drugačen, če ima novo obleko, da ni njegov tovariš zato nič slabši, če hodi v zakrpani obleki, da je le cela in čista. Koliko je otrok, ki imajo le po eno obleko, po en sam predpasnik, a imajo pridno mater, da to opere, ko gre otrok spat, čez noč posuši in drugi dan je dete zopet snažno!

Ko nekatere ženske kupujejo blago za obleke otrokom, pravijo, naj bo le temno, da se tako hitro ne pomaže. Kakor da bi se ne pomazalo tako hitro obleke svetlih barv! Samo j... se ne tako na temnem blagu nesnaga. Angležinje oblačijo svoje otroke vedno v belo platno, tudi

delavske žene, a otroci so vendar vedno le snažni. Belo blago se da lepo prati, če ni preveč zamazano, je oprano v par minutah in otrok je vedno lepo čist. Opomniti moram tukaj naše ženstvo na deželi na neko napako, katero delajo skoro vse. Na deklice oblačijo namreč po dve, tri in še več krile, a puščajo jih brez hlačic. In vendar varujejo ene same hlačice, če so tudi tanke, deklico bolj, nego vsa ona spodnja krila, ki se pa nikakor ne oprijemajo dekličinega telesa. Stane pa blago za take hlačice prav malo, ker gre zanje le malo blaga. Hlačice seveda morajo biti zaprte tako, kakor je navada pri mestnih otrokih, da se lahko deklica kobaca in prekopica, valja po travi in po tleh, ne da bi bilo treba nanjo vedno kričati: Ni lepo, glej, vse se ti vidi! Tudi snažno in higijenično je tako bolj, ker ne pride prah in nesnaga na telo. Glede npravnosti je pa celo priporočljivo, da se deklice oblačijo v hlačice, da ne pridejo do grdih razvad in da se lahko svobodno igrajo s svojimi tovariši-dečki. Naj bi naše ženstvo na deželi uvidelo, kako je to prav in se po tem ravnalo!

(Dalej.)

Dopisi.

(Nadaljevanje.)

KRKA PRI STICNI.

Na Treh Kraljev dan je s shoda v St. Vidu prišel poslanec Sušnik popoldan tudi k nam. Več kot tretjina mož, ki so poslance poslušali, je bila od samostojne stranke, ki so se vsi dostojno obnašali. Komur na shodu ne govori po volji, tak na rajši gre stran s shoda, ne pa da bi z vpitjem na shodu kazal, kakšen živjak da je. Prej so vedno vpili: »Vsega je Korotic kriv! Če pridemo ni na vrh, potem bo za kmeta dobro! In te Puclove »dobro« za kmeta je poslanec lepo mirno naševal, ena za drugo. Res dobro so se opomogli Puclovi poslanci, vsak zase, za kmeta jim pa ni mar. Zato je den Puclovih volivcev rekel na shodu: »Enkrat samkrat sem tega hudiča voil, pa ga ne bom nikoli več! Varčete so si nabasali vsi, zdaj pa kmetom lige kažejo iz Belgrada. Ko bodo spet volitve, naj mi le še teh kateri pride na Krko! Veliko jih ni več na Krki, ki bi zdaj še zagovarjali samostojne. Pisali so poslancem, naj bi kdo samostojnih poslancev imel tuha shod, ker se ljudem velika krivica godi pri dohodninskem davku, toda samostojnim poslancem se ni dalo vredno, da bi vsaj odgovor dali svojim volivcem. Poslanci, ki imajo samo »grablje«, svile pa nič, taki ne bodo za kmeta nikoli nič stori, samo sami zase.

SV. HELENA OB SAVI.

Na željo obiskovalcev podam par vrstic tudi od sv. Helene. Na novega leta dan so pri sv. Heleni vprisrili krasno igro: Razvalina življenja. Vsa čast igralcem, ker se jo prav mojstrsko igrali v splešne zadovoljnost gledalcev. Le tako naprej! Na društveno vodstvo pa se obračamo z željo, da v bodoče napravi red glede vstopnic. Došli smo 4, 5 do 6 ur daleč, kupimo si sedeže, pa moramo stati. Vrok: reda ni. Vsaka vstopnica mora imeti številko tudi na sedežu, ne samo na vstopnici.

ST. JANZ.

Slučajno sem dobil v roke »Slovenec«, v katerem piše nekdo, kako je naš poslanec g. Iv. Majcen naznačil vis. sod. svet dr. Fischingerja višjim oblastem. »Slovenec« se kroga nad Majcnom, da je Majcnova bolezen, ovajati ljudi, že precej stara. Dobro se spominjam, kako je ovadil g. Majcen našega g. župnika kmalu v začetku svetovne vojske. Takrat je bil okrajni glavar v Krškem zagrižen Nemeec dr. Mathias Tomu zagriženeu, sovražniku Slovencev je poročal g. Majcen, ki je bil takrat župan, da v nedeljah g. župnik bujska ljudi. Kakega dalekosežnega pomena je bila taka ovadba, vemo vsi dobro, kakor tudi vemo, da je bil namen g. Majcna spraviti ž. župnika vsaj v »ke-

hoc, če že ne na »gavgo«. Seveda je potem preiskava dognala, da g. Majcen kot župan ni poročal resnice. Zato sta dr. Mathias kakor tudi državni pravdnik ustavila vsako nadaljnje prestopanje. — Mislim, da bo s temi vrsticami zadovoljen in potolažen »Slovenec« dopisnik kakor tudi dr. Fischinger. Oba nam sta pripravana, da ima gosp. Majcen žilico, ki ga sili in navaja k denuncianstvu. — O tem, kako je g. Iv. Majcen tožil g. župnika že dvakrat škofijstvu in kako je enkrat v oči tožbo zoper g. župnika celo na papeževu nunciaturu v Belgradu, o tem bom v priliki še bolj natančno poročal. Nekdo, ki to ve.

LESKOVEC PRI KRŠKEM.

Kvaterni teden v adventu se je vršil pri nas sv. misijon. Vodili so ga oo. trantiškani: p. Salvator Zober, p. Mari otil Holeček, p. Teodor Tavčar in p. Norbert Sušnik. Udeležba je bila ves čas prav mnogoštevilna, sklepna procesija s presv. R. Telesom naravnost veličastna. Sv. obhajil je bilo do 7000. Iskrena zahvala gg. misijonarjem za ogromno delo, ki so ga izvršili!

V PAPEŽIH PRI OSILNICI

Je sila potreben nov most čez Cibranko. Vozovi ne smejo več čez. Lanj so se še osilniški liberalci zanimali zanj, ko so sestavljali kandidatsko listo. Sedaj so pozabili nanj. Mi pa most le moramo imeti. Zato naj se takoj razpišejo nove občinske volitve, ki pa mora trajati tako dolgo, da bo most narejen. — Papeščani se bomo tudi v Bosiljvi dogovorili, da bo občinska seja enkrat v Papežih, enkrat v Bosiljviloki, pa v hiši, kjer ni gostilne. Potem bo vse lepo pripravljeno, predlogi se bodo stavili po vrsti drug za drugim, kratak razgovor, pa glasovanje in v eni uri bo vse končano, Osivničani pa zavida doma.

PREVOJE.

Po dolgotrajnem času se je vrnila dne 12. januarja t. l. volitev predsednika krajnega šolskega sveta. In s tem je padel — zadnji stolec samostojnih v občinskem — gospodarstva. Volitev bi se že mogla vršiti v mesecu novembru lanskega leta. Razvidno je iz ukaza, ki je bil za izdan pri okrajnem šolskem svetu dne 12. novembra 1921 ki je potrdilo izvoljene odbornike, ter obvestilo najstarejšega člana ki pa seveda ni — mogel sklicati volitev, ker ni imel ukaza v rokah — kje je ta ukaz zaos'al, se dvomi. — Ker so pri okrajnem šolskem svetu bolj poštene in previdni možje, se protest šolskega vodstva v ŠC Vidu vrgli v koš.

PODSENTJURIJ-IZLAKE.

Tu smo imeli od 1. do 8. januarja prvi sv. misijon, katerega so vodili č. oo. jesuitje. Tri dni so bili tu prevzvišeni gosp. knezoško, ki so sprejeli 88 žena v novoustanovljeno Mariino družbo. Udeležba izvevredno velika. Dal Bog, da bi vsi stanoviti ostali. — Novi križ je izdelal g. Josip Jarm, kipar v Osilnici ob Kulpi. Jako lepo delo in — izvanredno poceni. 4000 kron ceneje kot bi bil sicer veljal. — Tu imamo v bližini pol ure dolge ceste 12 gostin. Skoro vsaka hiša je že gostilna in v tej ali oni stalni ples, samo gospodje orožniki so čudovito slepi in glubi, čeravno se pleše na petek in svetek, časih noč in dan, brez dovoljenja seveda.

IZ ČRNEGA VRHA.

Dolgo se že nismo oglasili iz naših višin. Zato nam, dragi »Domoljub«, dovolj malo prostora. — Za nove zvonove pridno zbiramo. Odlotili smo se za zvonilo d, f, g, 1, ka.ero nam je škofijstvo odobrilo kot vzorno. Le pogumno naprej, in potem se bodo že letošnje poletje oglasili novi zvonovi iz zvonika naše lepe cerkve! Naš časnikarski odsek je častno izvršil svoje nalogo ob novem letu. Naročenih imamo vsega skupaj okrog 160 raznih dobrih listov (med temi 50 Domoljubov in 60 Bogoljubov); vsega skupaj okrog 60 več kot lani. Za naše župnijo pač lep napredek. Tako je prav!

LIPOVEC PRI RIBNICI.

Naša čkalnica na postajališču se je lepo popravila. Dobila je četrto steno, vrata, okno, tako da se popolnoma zapre. Tako bo čakajoče občinstvo zavarovano proti burji, snegu in mrazu. Ljudstvo je kaj zadovoljno. Zahvala gre Lesni Zadrugi in Lončarski zadrugi v Doleni vasi, ki sta založili vse potrebni denar za popravo, predvsem pa neumorno delavnem in vstrajnem poslancu gospodu Škalju.

vetrovitem grebenu nad prepadam. Sredi nje-
ga je našel in odstranil velik pločnat kamen
in odkril to, kar je bil nekaj vrh stopnic,
dasi so bili njih pragovi zelo porušeni in raz-
dejani po vodi, ki je v deževni dobi tekla po
svojem naravnem odtoku proti nižavi.

»To je ta pot, ki so jo starodavni prebi-
valci naredili za svoje namene.« je razlagal
šadrah, »ki sem jo, kot sem dejal, še kot de-
ček slučajno odkril. Toda naj nihče ne gre za
namí, ki se boji, zakaj strma je in divja.«

Zdaj je Jozva, ki je bil vsled dolge ježe
in hoje proti grebenu prepada res truden, sko-
ro strastno prosil Makedo, naj opusti misel
vstopiti v to strahotno jamo; Orme pa je pod-
piral njegove prošnje z malo besedami, pa z
mnogimi iskreno prosečimi pogledi, zakaj v
tej točki sta princ in on soglašala, dasi iz raz-
ličnih razlogov.

Toda ona ni hotela poslušati.
»Stric,« je dejala, »kaj bi se bala pri tebi,
izkušenemu planincu? Če hoče iti doktor tu-lè,
ki je star, da bi bil lahko naju obeh oče (kar
se tiče Jozva, je ta opomba pogrešala resnice),
menda jaz tudi lahko grem? In še to: če bi jaz
zadaj ostala, bi ti tudi gotovo hotel ostati, da
me varuješ: jaz pa bi se nik-li ne mogla od-
pustiti, da sem te oropala tako velikoga do-
godka. Tudi ljubim plezanje ravno tako kot
ti. Pojdimo, nikar več časa ne tratimo.«

Navezali smo se torej. Sprejaj je šel ša-
drah, takoj za njim Kvik — to mesto je hotel
Kvik na vsak način zavzemati kot njegov
stražnik — in nekaj hribovcev, ki so nosili
lestvice, svetilke, olje, hrano in druge reči.
V drugi vrsti sta šla še dva teh ljudi, Oliver,
Makeda, jaz, takoj za menoj pa Jozva. Ostali
hribovci so tvorili zadn'o četo; nosili so ostale
priprave, lestvice in tako dalje. Ko je bilo vse
pripravljeno, smo našli svetilke in se dvig-
nili na resnično čudno pot.

Približno prvih dve sto čevljev ni bilo ni-
komur izmed nas težko hoditi po stopnicah,
dasi so bile podrite in skoro navpične, kraj je
bil namreč podoben vходу v rudarski rov; iz-
zvzeti je seveda Jozva, ki sem ga slišal za seboj
sopihati in hropiti. Nato je prišel hodnik, ki
se je raztezal proti vzhodu po strmem po-
bočju morda kakih petdeset korakov; na koncu
pa je bil drugi preduh, ki je bil nekako enako
globok kot prvi; toda stopnice so bile veliko
bolj porušene; očitno jih je izprala voda, ki
je je precej kapljalo iz preduhovih sten. Druga
težava je bil zrak, ki je vršal od zdolaj, da smo
le s težavo svetilke goreče ohranili.

Proti dnu tega oddelka je ostala komaj
kaka stopnica in plezanje je postalo zelo ne-
varno. Tukaj je Jozva izpodrsnilo in s krikom

groze se je peljal po preduhu in se mi tako
v hrbet zaletel, da, če bi se mi ne posrečilo
se v hipu z rokami in nogami močno oprjeti,
bi me bil treščil v Makedo in zvalil bi se bili
na glavo navzdol bržkone v smrt.

Hrati se je ta debeli in prestrašeni člo-
vek z rokami oklenil mojega vratu in se nanj
obesil, toliko da me ni zadavil. Med tem pa,
ko sem bil že čisto pri tem, da pod njegov
težo in pritiskom izgubim zavest, so dospeli
hribovci iz tretjega oddelka in ga odtrgali od
mene. Ker sem se branil prestopiti le še eno
stopnico, dokler je bil on neposredno za me-
noj, so ga oni vzeli v varstvo. Nato smo šli
navzgor po lestvici, ki jo je postavil prvi od-
delek, proti drugemu vzhodu, kjer se je začel
nov, dolg, proti vzhodu padajoč hodnik, ki se
je končaval v tretjo jamo.

Tu je nastalo veliko vprašanje, kaj naj
naredimo s princem Jozvom, ki je javkal, da
ne more dalje, in glasno zahteval, da ga ve-
demo na vrh pečine, dasi mu je šadrah zatrje-
val, da je pot zanaprej lažja. Nazadnje smo
moralí zadevo sporočiti Makedi, ki jo je z zelo
malo besedami uredila.

»Stric,« je dejala, »praviš, da ne moreš
dalje; gotovo pa je tudi, da mi ne utegnemo
tratiti časa in ljudi, da bi te nazaj poslali. Zato
se zdi, da boš moral obstati tu, kjer smo, dok-
ler se ne vrnemo; če se pa ne vrnemo, pa
si moraš pot po predoru navzgor kakor veš in
znaš sam poiskati. Zbogom, striček moj, ta
kraj je varen in udoben, in če si pameten, boš
ta čas počival.«

»Brezsrčna ženska!« je zagodrnjal Jozva,
ki se je iz strahu in jeze tresel kot hladetina.
»Ali hočeš svojega zaročenega gospoda in lju-
bimca pustiti samega v tej zakleti jami, dočim
boš sama plezala po skalah s tujci kot divja
mačka. Če moram ostati, boš ostala pri meni!«
»Gotovo ne, gospod moj,« je Makeda od-
ločno odvrnila. »Ali naj se poreče, da se
hči kraljeva boji iti, kamor morejo iti njeni
gostje?«

Konec tega je bil ta, da je šel Jozva na-
prej sredi tretjega oddelka hribovcev, ki so
ga morali dejanski nositi.

* Žolica.

Dragocenost vsake hiše je lekarna. Fellerja
prijetno dišiči »Elsafluide, ki je najboljšo sredstvo
za drgnjenje hrbta, rok, nog in celega telesa, kot
kosmetikum za negovanje zob, zobnega mesa, ust,
glave itd. Je močnejši in boljši kot Franc. žganje.
3 dvojni, steklenice ali 1 špec. steklenico z zamotom
in poštnino pošlje za 48 K: Eugen V Feller, Stu-
bica donja, Elsatrg 16, Hrvatsko.

Varčna gospodinja rabi edino le

GAZELA MILO

ki je najboljša in najceneje.

Javna zahvala.

Podpisani sem imel raka na obrazu.
Po nasvetu zdravnikov bi se moral dati v
bolnišnici operirati. Gospod dr. Edv.
Globočnik iz Kranja pa mi je raka
brez rezanja popolnoma izcelil, za kar se
mu javno zahvaljujem. 198

Matevž Hafner

I. r.

Domačo semensko deteljo

kupuje po najvišji ceni FRAN POGAČNIK v
Ljubljani, Dunajska cesta šte. 96. 4176

Kupim brinjevo olje, prodam
puše za kolesa.
F. CVEK,
Kamnik.

Pozor lovci! Pozor lovci!

Plačam kože divjačine do 24. februarja:

KUNE, lepe, do . . . 3500 K
LISICE, lepe, do . . . 800 K
VIDRE, lepe, do . . . 1500 K
DIHURJE, lepe, do . . . 250 K
DIVJE ZAJČE, lepe, do . . . 40 K

POLHE, KRTE, JAZBECE, SRNE itd.
po najvišji ceni. POZOR! Ne pozabite sedaj
prodati, ker so cene najvišje!

ŠMALC IVAN, KLOBUČAR, NOVO
MESTO. 603

Naznanilo.

Slav. občinstvu si usojam naznaniti, da sem začel
trgovino z manufakturo
in vsemi potrebščinami za kro-
jače, šivilje in čevljarje.

Zagotavljajoč točne in solidne posrežbe, beležim
86 z najodličnejšim spoštovanjem

Friderik Stöger, »Trgovina pri nizki cenici
Krško ob Savi (Dolenjsko).

KOSTANJEV LES

prosto vagon in večje množine v gozdu, kupi
J. POGAČNIK, Ljubljana, Dalmatinova ulica št. 1.
I. nadstr. Posredovalci se dobro plačajo. 150

Tovarna

JOS. REICH

LJUBLJANA :: Poljanski nasip šte. 4.
Podružnica: Šelenburgova ulica šte. 4.

BARVA vsakovrstno blago. :: KEMICNO
CISTI obleke. :: SVETLOLIKA ovratnike,
:: zapestnice in srajce. ::

Podružnice: MARIBOR (Gosposka
ulica šte. 38), NOVO MESTO (Glavni
— trg), KOČEVJE šte. 39. —

POZOR! POZORI!

Bakrene kotle

za žganjekuho, kotle za kuhanje sira, krme in pe-
rila, nadalje vsakovrstne aparate, brizgalnice za
trte itd. izdelujem po naročilu solidno in trpežno.
Prevzemam v popravilo in počinjevanje bakrene
kotle in druge bakrene predmete. Kupujem ali
vzamem v račun po dnevnih cenah star baker, svince
in cin (cinaste krožnike). Za dobro in solidno delo
jamčim. — S spoštovanjem

MAKS WEISS, bakrokoflar,
Novi Vodmat 189, p. Moste pri Ljubljani.

Gospodarska zveza

je ustanovila

mlekarski oddelek

ki prevzema upravljanje združenih mlekarn pod
najugodnejšimi pogoji, organizira in ustanavlja na
lastne stroške kmetijske mlekarn v vseh krajih
Slovenije, kupuje po najvišjih cenah vsako mno-
žino mleka, presnega in kuhanega masla, kislega
in sladkega sira od kmetov in mlekarn.

Lastni prodajalnici

v Ljubljani, Dunajska cesta 29.

in Šolski drevored šte. 14.
(Pod semeniščem.)

Palma
neporušne
kaučuk-pete
za čevlje.

Ženitbeno posredovanje.

Značajan mladenič, z lepim posevkom v pri-
jaznem kraju se želi v svrhu ženitve spoznati s
kmetičkim dekletom z Gorenjskega, sebi primerne
star ti do 28 let, ki naj bi bila čedno postave,
pobožna ter imela izobrazbo in veselje do gospo-
dinjstva. Tajnost stroga. Prijave, če je mogoče s
sliko, do konca t. m. pod »Resna ljubezen 154«
na upravništvu »Domoljuba.

POZOR! POZOR!

Žimo, ščetine, konjske repe
kupuje po najvišji ceni HINKO ŠMENC, Zg.
Šiška šte. 92, Ljubljana. 198

Poroč. prstani
Double verižice
S.enske ure
Bucilke
Že ne ure
Uhani

Najstarejša trgovina ur, zlatarstva in srebrnice
F. ČUDEN
 LIUBLJANA 22, Prešernova 1
 Zahteva te ponudbe!

Deteljno seme in vse druge pridelke plačuje najboljše SEVER & KOMP., Ljubljana, Wolfova ulica 12. Zahtevajte naše tržno poročilo, ki se vam bo ob vsaki spremembi cen brezplačno doposlalo. 4220

POZOR MLINARJI!

Pristna volnena mlinška sita
 24 in 32 cm široka, po znatno nižani ceni, kakor tudi prvovrstna **svilena sita** svetovnoznane švicarske znanke Albert Wydler priporočila trgovina Avgust Cadež, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 35, nasproti Stare Tišlerjeve gostilnice. **ZAHTEVAJE CENIKE!**

Lepo črno BRINJE
 prodaja po nizki ceni **Ivan Jelačin**, Ljubljana, Emonjska cesta št. 2.

Cosulich-Line

(prej Austro-Amerikana)

Trst - Amerika

prevažna notnike v New-York redno 3 krat v Južno Ameriko po 1 krat mesečno. Pojasnila in prodaja vozniških listov.

Simon Kmetec

glavni zastopnik za Slovenijo — Ljubljana, Kolodvorska ulica 26.

Preddelavca, dobrega, zanesljivega, vaje-nega pri lesu, tramih, deskah, hlodih, oziroma skladiščnika, treznega, samskega, sprejme tvrdka **FRAN SVIGELJ**, lesna industrija na Bregu, p. Borovnica. Plača po dogovoru. 115

Tovarna cementa Zidanimosi

je prišla izdelovati in priporoča:

Selektor Portlandcement (Flugstaub)

najfinejše zmloto, ne vsebuje nobenega zrna v Portlandcementu, kvaliteta konkurira vsem svetovnim znamkam ter ima garantirano 400 kg pristiska na 1:8 cm².

Selektor-Fin Portlandcement

pripenja vezati v poldrugi uri in završuje v petih urah in je za vse železobetonske zgradbe najboljši cement; s tem fino zmlotim cementom se bode tudi izdelovalcem cementne opeke in sploh cementnih izdelkov zelo ustreglo. Ker se vsled pomanjkanja premoga izdeluje samo mala količina, se priporoča za pravočasna naročila. 4065

Ravnateljstvo tovarne cementa Zidanimosi.

Miši-podgane

stenice-šurki in vsa gola-zen mora poginiti ako porablja-te

moja najboljša preizkuš. in splošno hvaljena sredstva kot: proti polisk. in hišnim mišim 16 K, za podgane 20 K, za šurke, 26 K, za stenice 15 K, uničev. moljev 10 in 20 K, proti mrčes. 10 in 20 K, mazilo proti ušem pri ljudeh in pri živalih 10 K, za uši v obleki in perilu 10 in 20 K, tinkt. proti mrčes. sadju in na zelenj. 10 in 20 K, proti mravljam 10 in 20 K. Preprod. popust. Pošilja po povzetju **Zavod za eksp. M. JUNKER**, Petrinjska ul. 3, ZAGREB 1.

ODON KOUTNY-JUBJANA
 KOLODVORSKA ULICA

GONILNI JERMENI
 USNJA VELBLODOVE DIJAKE

MAZILA STROJI ORODJE

SPONE IN VIJAKI ZA JERMENE VEDNO ZALOGI

TEHNIŠKE POTREBŠČINE DERMEČKI ZA ŠIVANJE

Novovpeljana **K. Pečenko** — trgovina — Ljubljana, Sv. Petra c. 13 (vogal Kolodvor. ul.)

Usnje ter potrebščine.

Cene konkurenčne, postrežba solidna.

Lesna družba Ilirija. Ljubljana
 Kralja Petra trg (pred sodnijo), nakupuje hlode vsake vrste, cele gozdne parcele, trame in deske vsakovrstnega lesa. 8515

Trto predivo vsako množino, kupuje po najvišji dnevni ceni. Ponudbe na tvrdko **IVAN N. ADAMIČ**, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 31. 4444

LEPOTA

kož, obraza, vratu, rok, kakor tudi lepa rast las se morejo samo skozi razumno nego lepote doseči. Tisočera pripoznanja so dospela od vseh dežel sveta za lekarnarja Feller:

ELSA LILIJNO MLEČNO MLO najbolje blago, najfinejše „milo lepote“; 4 kosi z zamotom in poštino 98 Kr.

ELSA OBRAZNA POMADA odstrani vsako nečistost kože, solnčne pege, zajedance, nabore itd., naredi kožo mehko rožnato-belo in čisto; 2 porcelanasta lončka z zamotom in poštino 52 Kr.

ELSA TANOCHINA POMADA ZA RAST LAS krepi kožo glave, preprečuje izpadanje, lomljenje in ceitev las, zaprečuje prhut, prerano osivelost itd.; 2 porcelanasta lončka z zamotom in poštino 52 Kr.

PRODAJALCI ako naročijo najmanj 12 kosov od jednega predmeta dobijo popust v naravi.

PAZNO: Litinsko mleko 15 K; Brkomas 8 K; najfinejši Hega-puder Dr. Klugera v velikih originalnih skatljah 20 K; najfinejši Hega zobni prašek v patent skatljah 20 K; puder za gozpe v vrečkah 5 K; zobni prašek v skatljah 7 K; v vrečkah 5 K; Sachet dišava za perilo 8 K; Schampoon za las 5 K; rumenilo 12 listkov 24 K; na tinalni partem po 40 in 20 K; Mocača voda za las 55 K; Za te razne predmete se zamot in poština posebej računa.

EUGEN V. FELLER, lekarnar
 Stubica donja, Elsa trg 16, Hrovaško.

Denarja ni,

draginja je velika, zaslužek pa majhen. Ako boste z malim trudom — doma v svojem kraju s prodajo nekega izdelka — gotovo do 100 kron na dan zaslužiti, mi pošljite v pismu svoj natančni naslov in znamko za odgovor. — **JOSIP BATIC**, Litija. 4134

Pohišstvo in tapetniška delavnica

spalne in jedilne sobe, pisarniške oprave, fotelje, klubske garniture, modroce, kuhinjske oprave, železne postelje, velike in otroške, vsake vrste, po nizki dnevni ceni priporočata **BRATA SEVER**, Ljubljana, (Kolizej), Gosposvetska c. 13.

ŽENINI IN NEVESTE

ako si hočete gotovo prihraniti nekaj denarja ne kupujte drugod bale kot le pri „Ivanh“ **F. & I. Goričar**, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29, ki ima v zalogi veliko izbiro blaga za moške in ženske obleke n. pr. črno sukno, kamgarne, razne šev ota, svilo, žamet, klot, volenino belo in pisano, cvilna, platna za rjuhe, pamizne prie, navadne in fine odeje domačega izdelka, svilene volnene robce in šerpe moške in ženske srajce, ovratnike, kravate, veenine (slingarijo) in drugo različno blago, vse po najnižjih cenah.

Svoji k svojim! Svoji k svojim!

ZAGREBNI JEZOU-HISE-VILE-INDUSTRIJSTAVBE-NOSTOVI
PROJEKCIJI-DIREKTI IN OBISK INŽENIRJA BREZPLAČNO.

Jnž. Ladvrenčič & Co. PODJETJE
 IZRABA VODNIH SIL

BETON-ZELEZOBETON-VODNE ZGRADBE ELEKTARNE

SIJAJNO